

BOEQ

Strafprocesrecht (2019/2020)

Arrestanalyses

Lieve studenten,

We willen graag alle nieuwe klanten en terugkerende klanten welkom heten!

Voor het gebruiken van de werkgroepantwoorden hebben we nog een tweetal belangrijke mededelingen:

1. Wees je er volledig van bewust dat je het meeste uit een werkgroep haalt wanneer je zelf uitgebreid voorbereid bent. We raden dus aan om onze antwoorden voornamelijk te gebruiken in combinatie met eigen studie, en niet ter vervanging hiervan.
2. Een BOEQ-abonnement is volledig **persoonsgebonden**, dit betekent dat het verboden is om inloggegevens en/of studiemateriaal te delen met studiegenoten. Als je dit toch doet loop je het risico dat je account permanent geschorst wordt.

Ten slotte willen we een ieder van jullie bedanken voor jullie vertrouwen in BOEQ, we zullen ons week in week inzetten om aan de hand van werkgroepantwoorden zo veel mogelijk lastige leerstukken te verduidelijken.

Auteursrecht statement

Het auteursrecht is het uitsluitend recht van de maker van letterkunde, wetenschap of kunst, of van diens rechtverkrijgenden, om dit openbaar te maken en te verveelvoudigen, behoudens de beperkingen, bij de wet gesteld. (Artikel 1 Auteurswet)

Op alle documenten geproduceerd door BOEQ rust een auteursrecht. Alleen BOEQ behoudt het recht om het werk openbaar te maken of om het werk te verveelvoudigen. **Het is verboden om zonder de toestemming van BOEQ documenten van BOEQ of onderdelen daarvan fysiek en/of digitaal te verspreiden.** Bij inbreuk op het auteursrecht behoudt BOEQ het recht voor om schadevergoeding te vorderen of om aangifte te doen.

Week 1. Recapitulatie. Het begin van een strafzaak en het gebruik van dwangmiddelen

---

BOEQ tip: streep de punten door die je al hebt bestudeerd! Bijvoorbeeld:

~~o Algemene inleiding (nr. 1 t/m 23)~~

Jurisprudentie

- HR 11 maart 2008, NJ 2008/329 (Aanslag op Hoog Catharijne)
- HR 12 oktober 2010, NJ 2010/624 m.nt. T.M. Schalken (Veiligheidsfouillering)
- HR 8 mei 2012, NJ 2012/300 (Ontbreken machtiging ter doorzoeking)

HR Aanslag op Hoog Catharijne

Relevantie: In dit arrest stond de vraag centraal of op basis van een **anonieme tip** een **redelijk vermoeden** van de aanwezigheid van wapens kan worden aangenomen. De Hoge Raad oordeelde van wel. Uit jurisprudentie is een beoordelingskader ontwikkeld voor de vereisten van het aannemen van een redelijk vermoeden op grond van een anonieme tip.

Relevante feiten: De AIVD had een anonieme tip gekregen dat er een aanslag zou worden gepleegd op Hoog Catharijne voor 1 januari 2006 en dat er op adres x explosieven, handgranaten en wapens aanwezig zouden zijn. Deze anonieme tip is onderzocht, maar er is geen aanvullende informatie gevonden. De woning is alsnog doorzocht op grond van art. 49 Wet wapens en munitie (hierna: WWM). Daarbij is een pistool, een namaakpistool en een busje pepperspray aangetroffen. Verdachte werd aangehouden.

Het hof oordeelde dat er geen sprake was van een **redelijk vermoeden** van een strafbaar feit en dat er daarom geen bevoegdheid was om de desbetreffende woning te doorzoeken (r.o. 3.2.3).

Rechtsvraag: In hoeverre kan een **redelijk vermoeden** worden aangenomen op basis van een anonieme melding?

Beoordeling door de Hoge Raad: De Hoge Raad stelt voorop dat een redelijk vermoeden van de aanwezigheid van wapens en munitie als bedoeld in art. 49 WWM kan worden aangenomen op grond van een anonieme melding. De HR stelt dat het hof niet is uitgegaan van een onjuiste rechtsopvatting. Omdat de Hoge Raad niet kan oordelen over de omstandigheden van het geval faalt het middel en wordt het beroep verworpen.

Rechtsregel: Uit dit arrest blijkt dat een redelijk vermoeden van de aanwezigheid van wapens (als bedoeld in art. 49 WWM) kan worden aangenomen op basis van een anonieme melding. Deze jurisprudentie wordt niet toegelicht in de overwegingen van de Hoge Raad, maar in de annotatie. Het beoordelingskader van een anonieme tip is door jurisprudentie ontwikkeld: *het is afhankelijk van de omstandigheden van het geval*. De Hoge Raad neemt soms genoegen met alleen een anonieme tip (zie annotatie punt 4).

- *“Het moet daarbij gaan om een melding waarin **concreet** – dat wil zeggen: tamelijk **gedetailleerd** – wordt aangeduid welk strafbaar feit is of wordt begaan.”*
- *“Van belang is voorts dat politie en justitie niet blind afgaan op de anoniem verstrekte informatie, maar dat de **bruikbaarheid** en de **aannemelijkheid** van die informatie daadwerkelijk worden beoordeeld door politie en/of justitie”*

HR Veiligheidsfouillering

Relevantie: De politie heeft de bevoegdheid om vooraf aan een insluiting de arrestant te fouilleren met het oog op de eigen veiligheid van de arrestant en die van iedereen in het cellencomplex. Dit wordt ook wel de *insluitingsfouillering* genoemd. Het doel van de fouillering bepaalt de keuze van de middelen die kunnen worden toegepast tot de fouillering. Het voorkomen van gevaar van het cellencomplex rechtvaardigt, volgens de Hoge Raad, een onderzoek aan de kleding én de voorwerpen die de arrestant bij zich draagt.

De doelgerichtheid van deze fouillering was het standpunt van de Hoge Raad om een brede interpretatie van dit artikel te accepteren. Met dit arrest wordt hedendaags de grondslag gegeven voor een **veiligheidsfouillering**. Deze fouillering is niet gericht op waarheidsvinding of het vergaren van bewijsmateriaal: deze fouillering strekt tot afwending van ‘gevaar’.

Relevante feiten: Er werd in de trein een man aangetroffen die na controle onherroepelijk veroordeeld bleek te zijn. Deze veroordeelde werd overgebracht naar het bureau van de Spoorwegpolitie. Hij werd daar, voordat hij werd ingesloten, onderworpen aan een insluitingsfouillering met het oog op de veiligheid van het cellencomplex. Daarbij werd in zijn tas een vuurwapen aangetroffen.

De raadsman stelde dat het vuurwapen onrechtmatig was verkregen. De politiewetgeving staat namelijk alleen het aftasten en doorzoeken van de kleding toe (art. 28 lid 1 Ambtsinstructie jo. art. 9 lid 4 Politiewet 1993 = nu: art. 7 lid 4 Politiewet 2012). De verdachte was namelijk niet om dit feit aangehouden.

Rechtsvraag: Strekt de insluitingsfouillering ex art. 7 lid 4 Politiewet 2012 jo. art. 28 lid 1 Ambtsinstructie zich uit tot voorwerpen die verdachte bij zich draagt?

Beoordeling door de Hoge Raad: Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat het doel van de insluitingsfouillering het voorkomen van gevaar voor de arrestant en zijn omgeving is. Deze bevoegdheid strekt ertoe om de veiligheid van een ieder in het cellencomplex te beschermen.

“Gelet op die strekking moet worden aangenomen dat onder het aftasten en doorzoeken van kleding mede dient te worden begrepen een onderzoek van voorwerpen die de ingeslotene bij zich draagt of met zich mee voert (r.o. 2.6)”

Het Hof heeft terecht geoordeeld dat het bewijs dat is aangetroffen in de tas niet onrechtmatig verkregen was.

HR Ontbreken machtiging ter doorzoeking

Relevantie: dit arrest wordt gebruikt als hulpmiddel voor het beoordelen van het gebruik van dwangmiddelen. In de noot staan namelijk de vereisten voor enerzijds het **aanhouden** van een persoon in een woning, en anderzijds de vereisten voor het **doorzoeken** van een woning. Er moet een strikt onderscheid worden gemaakt. Om **voorwerpen** te zoeken binnen een woning, is namelijk in beginsel een machtiging vereist van de rechter-commissaris. Voor een aanhouding van een persoon is vaak een machtiging van de OvJ voldoende.

Relevante feiten: Verdachte wordt aangehouden op de rijksweg wegens gevaarlijk rijgedrag. Bij het onderzoek aan de auto werd ongeveer 500 gram heroïne aangetroffen. Na het aantreffen van deze middelen werd een doorzoeking van de woning van de verdachte verzocht op grond van art. 97 Sv. De rechter-commissaris heeft de hulpofficier van justitie **mondeling** gemachtigd om de woning te doorzoeken op grond van art. 97 Sv. Aansluitend is er ong. 37 gram cocaïne aangetroffen in de woning.

De raadsman klaagt dat er niet is voldaan aan het vereiste van een schriftelijke machtiging door de rechter-commissaris. De raadsman eist dat daar rechtsgevolgen aan worden verbonden.

Rechtsvraag: Is een schriftelijke machtiging vereist voor een doorzoeking op grond van art. 97 Sv?

Beoordeling door de Hoge Raad: De Hoge Raad oordeelt dat er een vormverzuim als bedoeld in art. 359a, eerste lid Sv, is gemaakt, door geen schriftelijke machtiging te verlenen voor de doorzoeking van de woning van de verdachte. Het hof kent hier echter geen rechtsgevolgen aan toe. De Hoge Raad gaat hier in mee.